

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027
EU:n alue- ja rakennepoliitiikan ohjelma
Euroopan sosiaalirahasto plus (ESR+)

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Hankesuunnitelma

19.6.2024 Dnro: EURA 2021/205099/09
02 01 01/2023/HÄMELY

Tunnistetiedot

Hankekoodi
S30875

Tila
Käynnissä

Hankehaun nimi
Valtakunnallinen hankehaku: Lasten, nuorten
ja perheiden palveluiden kehittäminen ja
hyvinvoinnin edistäminen kohti yhdenvertaisuutta/
Riksomfattande projektutlysning: Utveckling av
tjänster för barn, ungdomar och familjer och
befordran av välbefinnande mot jämlikheten

Hakuilmoituksen tunnus
HÄMELY-052

1 Rahoittava viranomainen

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

2 Hakijaorganisaatio

Hakijan virallinen nimi
Porin ensi- ja turvakotiyhdistys ry

Y-tunnus
0137316-7

Postiosoite
TIILIMÄENTIE 2

Organisaatiomuoto
Aatteellinen yhdistys

Postinumero
28500

Organisaatiotyyppi
Kansalaisjärjestö

Postitoimipaikka
PORI

Puhelinnumero
0405490919

2.1 Hankkeen yhteyshenkilö

Etunimi
Kaarina

Sähköposti
kaarina.latostenmaa@poentu.com

Sukunimi
Latostenmaa

Puhelinnumero
0405409019

Asema hakijaorganisaatiossa
toiminnanjohtaja

3 Hankkeen perustiedot

Hankkeen julkinen nimi
Väkivallattomuuden tukijat

Alkamispäivämäärä
1.8.2024

Päätymispäivämäärä
31.7.2026

Toimintalinja
4 Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi

Erityistavoite
4.3. Yhdenvertaiseen osallisuuteen

3.1 Hankkeen toteutustyyppi

Hanke toteutetaan Ryhmähankkeen osahankkeena

Ryhmähanketunnus R-01389

Ryhmähankkeen toteuttajat

Toteuttajan nimi	Toteuttajatyyppe	Hakemusnumero	Y-tunnus
Ensi- ja turvakotien liitto r.y.	Päähankkeen toteuttaja	205071	0201112-5
Porin ensi- ja turvakotiyhdistys ry	Osahankkeen toteuttaja	205099	0137316-7
Pääkaupungin turvakoti ry	Osahankkeen toteuttaja	205167	0288751-4
Etelä-Pohjanmaan ensi- ja turvakotiyhdistys ry	Osahankkeen toteuttaja	205168	1954278-2
Oulun ensi- ja turvakoti ry	Osahankkeen toteuttaja	205169	0210108-3
Kuopion Ensikotiyhdistys ry	Osahankkeen toteuttaja	205170	0688125-9
Turun Ensi- ja Turvakoti ry	Osahankkeen toteuttaja	205171	0204808-3

Toteuttajan rooli ryhmähankkeessa

Porin ensi- ja turvakoti osallistuu ensimmäisen toimenpiteen ”ihana ja tasa-arvoinen seurustelu” valtakunnalliseen kehittämiseen, työpajamallin alueelliseen pilotointiin ja levittämiseen pilottialueella. Erityisvastuualueenaan yhdistys kehittää yhdessä Turun ensi- ja turvakoti ry:n kanssa vertais- ja kehittäjäryhmämallia seurusteluväkivaltaa tai muuta turvattomuutta kokeneille nuorille yhteistyössä pilottikoulujen, kehittäjänuorten ja yhteistyökumppanien kanssa. Ryhmämallia testataan, arvioidaan ja sen käyttöön tuetaan ja koulutetaan pilottialueen koulujen ja oppilaitosten henkilökuntaa. Yhdistys tukee ryhmään osallistuneita nuoria vaikuttamistyössä väkivaltaa vastaan. Vaikuttamistyön ideat nousevat nuorilta itseltään. Yhdistys osallistuu kaikkien kehitettävien toimenpiteiden levittämiseen ja juurruttamiseen. Yhdistys alueellisesta kouluttamisesta ja viestinnästä ammattilaisten valmiuksien lisäämiseksi seurusteluväkivaltaan liittyen.

Rahoitusta käytetään kattamaan projektityöntekijän matkakuluja alueellisesti, valtakunnallisiin kehittämistyöryhmiin, tapahtumiin ja vierailuihin muissa pilottiyhdistyksissä. Rahoitusta käytetään alueelliseen viestintään, alueellisiin tapahtumiin ja materiaaleihin. Rahoitusta

käytetään kehittämiseen ja pilotoiteihin osallistuville nuorille tarjottaviin tarjoiuihin ja kehittämiseen tarvittaviin materiaaleihin. Kehittämiseen osallistuville nuorille maksetaan palkkiot tai muu korvaus toiminnasta. Työnantajan vapaaehtoiset sivukulut, hankkeen hallintokulut sekä työvälineisiin liittyvät kulut mm. puhelimet, koneet ja järjestelmäkulut. Kulut hankkeen yhteiseen työnohjaukseen osallistumisesta.

3.2 Julkinen kuvaus

Hankkeen julkinen tiivistelmä

Nuorten seurustelusuhteissa koettu ja käytetty seurusteluväkivalta on laaja ja sukupuolistunut ongelma, jolla on vaikutuksia nuorten ihmissuhteisiin, hyvinvointiin, turvallisuuteen ja tulevaisuuteen. Hankkeessa kehitetään ja pilotoidaan menetelmiä seurusteluväkivallan ennaltaehkäisemiseksi, tunnistamiseksi, puheeksi ottamiseksi ja väkivallan käytön katkaisemiseksi. Hanke on valtakunnallinen ja sen kohderyhmänä ovat nuorten parissa työskentelevät oppilashuollon, koulun, sosiaalitoimen, nuorisotyön ammattilaiset ja väkivallatyön avopalveluita toteuttavat Ensi- ja turvakotien liiton (myöhemmin ETKL) jäsenyhdistykset.

Hanketta koordinoi ETKL ja sitä kehitetään ja pilotoidaan kuudessa ETKL:n jäsenyhdistyksessä yhteistyössä ammattilaisten ja kehittäjänuorten kanssa. Hanketta toteutetaan kumppanina alueellisten toimijoiden ja muiden jäsenyhdistysten kanssa. Nuoret ovat mukana toiminnan kehittämisen jokaisessa vaiheessa asiantuntijoina ja kansalaistoimijoina sekä kehittämisspilottien kautta asiakkaina.

Tavoitteena on, että ammattilaisten osaaminen seurusteluväkivallasta, sen sukupuolistuneisuudesta ja taustalla olevista asenteista vahvistuu ja he saavat keinoja käsitellä asiaa 13-19 -vuotiaiden nuorten kanssa työpajamallisesti. Lisäksi nuorten parissa toimivien ammattilaisten osaaminen seurusteluväkivallan puheeksi ottamisessa ja tunnistamisessa, väkivaltaa kokeneiden tukemisessa ja osallistamisessa sekä seurusteluväkivaltaa käyttäneiden nuorten väkivallan käytön katkaisun tukemisessa vahvistuu. Hankkeessa koulutetaan ammattilaisia pilottialueilla ja kumppaniyhdistysten työntekijöille tarjotaan koulutusta työkokouksissa sekä järjestetään kaikille nuorten parissa toimiville ammattilaisille avoimia webinaareja.

Hankkeessa lopullisina hyödynsaajina ovat 13-19 -vuotiaat nuoret. Tuloksena pilottialueiden ja kumppaniyhdistysten ammattilaisten ymmärrys seurusteluväkivallasta, sen ehkäisystä ja väkivaltaa kokeneiden ja käyttäneiden tukemisesta vahvistuu ja heillä on menetelmiä nuorten tukemiseen (Seurustelun Turva10, vertais- ja kehittäjäryhmätoimintamalli sekä Seurustelun Turvallisille Raiteille työmalli). Ammattilaiset toteuttavat toimintaa osana perustyötään ja tunnistavat seurusteluväkivaltaa ja tukevat nuoria seurusteluväkivallan tilanteissa. Ammattilaisten toiminnan kautta nuorten ymmärrys turvallisuudesta ihmissuhteista, seurusteluväkivallasta ja väkivallan taustalla olevista asenteista vahvistuu. Nuoret oppivat toimimaan turvallisemmin ja he saavat tukea väkivallan katkaisuun. Nuorten osallisuus ja toimijuus väkivallan vastaisessa vaikuttamistyössä vahvistuu kouluissa ja nuorten ympäristöissä.

Hankkeessa tuotettuja työmalleja levitetään valtakunnallisesti verkostojen ja koulutusten kautta ja menetelmiä otetaan käyttöön laajasti pilottiyhdistysten ja kumppaniyhdistysten alueilla. Nuorten seurusteluväkivallan tunnistamiseen, puheeksiottoon ja katkaisemiseen on valtakunnallisesti yhteneväisiä käytäntöjä, joita on kehitetty yhdessä nuorten kanssa.

Hankkeen nimi englannin kielellä

Supporters of nonviolents

Hankkeen julkinen tiivistelmä englannin kielellä

Experienced and used dating violence among young people is a widespread and gendered problem with implications for the relationships, well-being, safety, and future of young individuals. The project aims to develop and pilot methods for preventing, identifying, addressing, and discontinuing dating violence. The project is national in scope, targeting

professionals working with young people, including school counselors, school personnel, social services professionals, and youth work professionals, as well as the member associations of the Federation of Mother and Child Homes and Shelters (hereinafter referred to as ETKL).

The project is coordinated by ETKL and is developed and piloted in collaboration with professionals and youth in six member associations of ETKL. The project is implemented in partnership with regional actors and other member associations. Young people are involved in every stage of activity development as experts and civil actors, as well as clients through development pilots.

The goal is to enhance professionals' knowledge about dating violence, its gendered nature, and the underlying attitudes, and provide them with tools to address the issue in workshop formats with 13-19-year-old youth. Additionally, the competence of professionals working with young people will be strengthened in addressing and identifying dating violence, supporting and involving those who have experienced violence, and assisting young people who have used violence in discontinuing such behavior.

The project involves training professionals in pilot areas, offering training to employees of partner associations in work meetings, and organizing webinars open to all professionals working with young people. The ultimate beneficiaries of the project are young people aged 13-19. As a result, the understanding of dating violence, its prevention, and the support of those who have experienced or used violence is enhanced among professionals in pilot areas and partner associations, and they have methods for supporting young people (Safe Dating 10, peer and developer group action model, and the Safe Dating Pathways work model). Professionals implement these activities as part of their regular work, identifying dating violence and supporting young people in situations involving dating violence.

Through the actions of professionals, young people's understanding of safe relationships, dating violence, and the attitudes behind violence is strengthened. Young people learn to act more safely and receive support in discontinuing violence. The involvement and agency of young people in anti-violence advocacy are strengthened in schools and youth environments. The work models produced in the project are disseminated nationally through networks and training, and the methods are widely adopted in the areas of pilot associations and partner associations. Nationally consistent practices for identifying, addressing, and discontinuing dating violence among young people have been developed in collaboration with young people.

3.3 Maantieteellinen kohdealue

Onko hankkeen toiminta valtakunnallista?

Kyllä

Hankkeen toteutuspaikka

Postiosoite	Postinumero	Postitoimipaikka

4 Hanketiedot

4.1 Hankkeen kohderyhmä, tarve ja tavoitteet

Mitkä ovat hankkeen varsinaiset kohderyhmät?

Ensimmäisenä kohderyhmänä on nuorten parissa työskentelevät koulujen, oppilaitosten, oppilas- ja opiskelijahuollon työntekijät ja väkivaltakoordinaattorit kuudella pilottialueella. Toisena kohderyhmänä on pilottiyhdistysten ja kumppaniryhdistysten väkivaltatyön avopalveluissa toimivat väkivaltatyöntekijät.

Kolmantena kohderyhmänä on nuorten parissa toimivat ammattilaiset kumppanialueilla ja valtakunnallisissa verkostoissa, sekä väkivaltatyötä ja nuorten kanssa tehtävää työtä koordinoivat viranomaiset ja toimijat kuten THL, STM ja Opetushallitus.

Mitkä ovat hankkeen välilliset kohderyhmät?

Hankkeen välillisenä kohderyhmänä ovat kehittämistoimintaan osallistuvat nuoret kehittäjät, nuoret kokemustaustaiset asiantuntijat ja nuoret vapaaehtoiset yhdistyksissä sekä pilottikouluissa työpajoihin osallistuvat nuoret. Nuorten osallisuus ja toimijuus kehitettävissä työmalleissa on keskeistä ja hankkeen tulosten saavuttaminen edellyttää nuorten mukana oloa kaikissa hankkeen vaiheissa.

Minkä tarpeen tai ongelman hanke ratkaisee?

Nuorten seurustelusuhteissa tapahtuva väkivalta ilmiönä tunnistetaan tutkimuksessa, mutta eri riittävästi ammattilaisten ja nuorten keskuudessa sen ehkäisemisen ja avunsaannin näkökulmasta. Seurusteluväkivallan ennaltaehkäisemiseksi, tunnistamiseksi ja katkaisemiseksi kehitettyjä työmalleja on vähän ja ilmiön laajuudesta huolimatta nuoria tavoitetaan verrattain vähän valtakunnallisesti ETKL:n väkivaltatyön avopalveluissa. Nuorten osallisuus ilmiötä tarkastellessa yhteiskunnallisessa keskustelussa on vähäinen ja nuorten näkökulman ja toimijuuden esiin nostaminen seurusteluväkivaltaan liittyen on tärkeää.

Seurusteluväkivalta alaikäisten suhteissa on lasten välistä väkivaltaa, jolta aikuisten pitää nuoria suojella. Tähän ohjaa niin lainsäädäntö, lapsistrategia, väkivallaton lapsuus -toimenpideohjelma kuin Suomen ratifioima Istanbulin sopimus. Nuorten seurustelusuhteissa tapahtuvaa väkivaltaa tulee tunnistaa kaikissa muodoissaan seksuaaliväkivallasta, taloudelliseen, henkiseen kuin fyysiseen väkivaltaan.

Seurusteluväkivalta on osa naisiin kohdistuvan väkivallan ilmiötä ja se koskettaa erityisesti tyttöjä ja nuoria naisia suhteissa poikien ja nuorten miesten kanssa. Lähisuhdeväkivallasta aiheutuvat kustannukset Suomessa (LAKU) -tutkimuksen mukaan 16-17 -vuotiaista parisuhteessa olleista tytöistä jopa 45% oli kokenut parisuhdeväkivaltaa (Heli Siltala, 2022). Kiihkeä suostumus: läheisyyden sosiaalinen ja digitaalinen rajankäynti nuorten romanttisissa suhteissa (2019-2023) -tutkimushankkeen kyselytulosten mukaan suhteen aikana digitaalista väkivaltaa oli kokenut 49% vastaajista, henkistä väkivaltaa 43% vastaajista ja fyysistä väkivaltaa 17% vastaajista. Tytöistä 37% oli kokenut suhteessa seksuaaliväkivaltaa, kun taas pojista vastaava luku oli 15%. Tutkimus nostaa esiin seurusteluväkivallan yleisyyden ja sukupuolittuneisuuden, vaikka samaan aikaan on huomioitava, että nuori voi kokea väkivaltaa sukupuolesta tai seksuaalisesta suuntautumisesta riippumatta. Tutkimus vahvisti aiemman tiedon siitä, että väkivaltakokemukset sukupuolittuvat: tytöt raportoivat uhrikokemuksia selvästi poikia enemmän. Suurin osa vastaajista oli ollut heterosuhteessa, jolloin väkivallan tekijöistä merkittävä osa on poikia. (Honkatukia ja Isotalo, Tampereen yliopisto, 2023).

Lapsiuhritutkimukseen mukaan vuonna 2022 kahdeksan prosenttia yhdeksäsluokkalaisista tytöistä kertoi seksuaaliväkivallan kokemuksista, kun vuonna 2013 kokemuksia oli viidellä prosentilla tytöistä. Yleistyminen näkyy lähinnä lievemmissä tekemuodoissa.

ETKL:n Seurustelun ei kuulu satuttaa -selvitys (2019) osoitti seurusteluväkivallan vakavaksi, jopa henkeä uhkaavaksi. Kaksi kolmesta oli kokenut väkivaltaa lapsuudessaan, joka neljäs oli raiskattu suhteessa ja joka toinen oli saanut fyysisiä vammoja. Lähes jokainen nuori oli kokenut ahdistuneisuutta, pelkoa ja syyllisyyttä väkivallan seurauksena. Seurusteluväkivallan vaikutukset nuoren kasvuun ja kehitykselle ovat erittäin vakavia.

Seurusteluväkivallan muotojen lisäksi väkivallan taustalla vaikuttava sukupuolten välinen epätasa-arvo, valta-asetelmat ja sukupuoliroolit ovat aiheita, joita ammattilaisten ja nuorten kanssa tulee käsitellä seurusteluväkivallan ehkäisemiseksi ja ilmiön ymmärtämiseksi.

Lapsiuhritutkimuksen (2022) mukaan vain kuusi prosenttia yhdeksäsluokkalaisista on kertonut kokemastaan vahingonteosta tai väkivallasta jollekin ammattilaiselle tai viranomaiselle. Tuloksen valossa voidaan todetta, että ammattilaisten roolia väkivallan tunnistajana, puheeksiottajana ja nuorten tukijana tulee vahvistaa.

Suomessa Naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjunnan toimikunta (NAPE) toimeenpanee Istanbulin sopimusta ja toimikunnan toimeenpanosuunnitelmassa on useita tavoitteita ja toimenpiteitä, joihin hankkeen työllä vastataan osaltaan:

- Lisätään tietoa ja ymmärrystä naisiin kohdistuvasta väkivallasta ja perheväkivallasta sekä väkivallan eri muodoista sukupuolten tasa-arvoon liittyvänä yhteiskunnallisena, kulttuurisena

ja rakenteellisena ongelmana. Tiedon lisäämisessä huomioidaan ... kulttuuriset ulottuvuudet, kuten yhteys väkivalta- ja päihdekulttuuriin sekä ahtaisiin sukupuolirooleihin. Ymmärryksen ja tiedon lisäämisessä varmistetaan saavutettavuus kaikkien ryhmien osalta moninaisuus- ja yhdenvertaisuusnäkökulma huomioiden sekä osallistetaan miehet ja pojat ilmiön tunnistamiseen ja muutoksen toteutukseen. Perustelu: GREVION suositukset No. 1 (Art. 2 ja 3) ja No. 11 (Art. 13), Art. 12 velvoite

- Lisätään tietoa ja koulutusta naisiin kohdistuvaan väkivaltaan liittyvistä teemoista osana yleissivistävää ja ammatillista koulutusta sekä kulttuuri- ja liikunta- ja harrastustoiminnassa. Perustelu: GREVION suositus No. 12 (Art. 14), Artikla 14 velvoite

- Varmistetaan monialaisten väkivallan ehkäisyn rakenteiden (mm. toimivien mallien levittäminen) perustaminen ja pysyvyys valtakunnallisesti. Perustelu: GREVION suositus No. 17 (Art. 18)

- Väkivallan ehkäisypalveluiden tarjonta laajenee ja saatavuus paranee; varmistetaan haavoittuvassa asemassa olevien uhrien pääsy palveluihin sekä väkivallan ehkäisypalveluiden yhdenvertainen saavutettavuus valtakunnallisesti. Perustelu: GREVION suositukset No. 17 (Art. 18) sekä No. 18 ja No. 19 (Art. 20)

- Vahvistetaan ja lisätään väkivallan tekijöille ja väkivaltaista käyttäytymistä itsessään tunnistaville suunnattuja palveluita osana sote-palvelurakenteen uudistusta sekä varmistetaan palveluiden yhdenvertainen saatavuus valtakunnallisesti. Perustelu: Artikla 16

- Tuetaan ja koordinoitaan Istanbulin sopimuksen soveltamisalaan kuuluvia väkivallan muotoja koskevaa eriteltyä tilastointia ja tutkimusta huomioiden myös monialaisen yhteistyön edellytykset. Perustelu: GREVION suositukset No. 7-10 (Art. 11). Toimenpide: Edistetään järjestölähtöisen auttamistyön toimintaedellytyksiä ja järjestöjen huomioimista osana moniammatillisen yhteistyön kehittämistä.

Lapsiin kohdistuvaa väkivaltaan liittyen Suomessa on Väkipollaton lapsuus toimenpideohjelma 2020-2025, joihin osaltamme vastaamme:

- Luku 8, tp 6/ Hakulinen ym. 2019. Lapsi- ja perhepalveluiden eri toimijoiden sekä rikosoikeuden piirissä toimivien ymmärrystä erilaisista väkivallan muodoista lisätään, mukaan lukien henkinen väkivalta sekä laiminlyönti. Samalla lisätään ymmärrystä väkivallan haittavaikutuksista ja pitkäaikaisseurauksista. Osaamista lisätään esimerkiksi yhteistyöalueiden lasten ja nuorten oikeuspsykologian/-psykiatrian yksiköiden ja Barnahus-hankkeen koulutuksissa, ml. verkkokoulutus.

- Luku 4, tp 4. /Iivonen 2019. Lisätään lasten oikeuksien koulutusta ja tiedotusta. Lasten oikeuksia tarkastellaan painottuen väkivallan ehkäisyyn ml. erityisen haavoittuvassa asemassa olevat lapset ja nuoret.

- Osallisuus edistää turvallisuutta ja ehkäisee väkivaltaa (Luku 5, tp 1./ Isola ym. 2019). Lisätään tietoa osallisuuden kokemuksen ja turvallisuuden sekä väkivallan ehkäisyn välisistä yhteyksistä laadullisten, määrällisen ja yhdessä lasten ja nuorten kanssa tuotettujen aineistojen pohjalta, tulevaisuuden toimenpiteiden perustaksi.

- Luku 4, tp 3./Iivonen 2019. Varmistetaan ja yhtenäistetään tietopohjaa lapsiin ja nuoriin kohdistuvasta ja heidän kokemastaan väkivallasta niin, että myös haavoittuvassa asemassa olevien lasten kokemasta väkivallasta saadaan tietoa. Eri lähteistä koostuva tieto kootaan yhteen säännöllisesti.

Ensi- ja turvakotien liitossa, jäsenyhdistyksissä ja toiminnassa nuorten kanssa on jaettu käsitys siitä, että nuorten kokemaa seurusteluväkivaltaa tulee ehkäistä vaikuttamalla niin nuorten parissa toimivien ammattilaisten kuin nuorten tietoisuuteen ja asenteisiin. Ennalta ehkäisyn lisäksi väkivaltaa kokeneille ja käyttäneille nuorille tulee tarjota tukea matalalla kynnyksellä. Nuorille seurusteluväkivaltaa käyttäneille ei ole tällä hetkellä olemassa toimintamallia ja tukirakennetta väkivallan käytön katkaisemisiin.

Seurusteluväkivaltaa tulee tunnistaa osaksi lasten ja nuorten välistä väkivaltaa ja nuorisorikollisuutta. Lähisuhteessa tapahtuva väkivalta on intiimiytensä vuoksi nuorelle erityisen haavoittavaa. Seurusteluväkivaltaa katkaisemalla voidaan katkaista väkivallan ylisukupolvisuutta ja ennaltaehkäistä turvattomuutta tulevissa vauva- ja pikkulapsiperheissä. Väkipollan käyttö vahvistaa mallia väkivallasta konfliktinratkaisukeinoja ja toisaalta estää hyvinvointia, turvalliset seurustelusuhteet myös väkivaltaa käyttävän elämässä, mikä voi lisätä väkivaltaa käyttävien poikien ja nuorten miesten syrjäytymisriskiä. Seurusteluväkivallan käytön taustalla voi olla myös omia väkivallan kokemuksia ja turvattomuutta, mitkä voidaan tunnistaa, kun nuori hakee ja saa apua omaan toimintaan seurustelusuhteessa.

Toimintaa seurusteluväkivallan ennaltaehkäisemiseksi tulee keskittää koulu- ja oppilaitosympäristöihin, koska näissä ympäristöissä tavoitetaan suurin osa ikä luokan nuorista riippumatta taustasta, tilanteesta ja esimerkiksi tiedonhakuun liittyvistä taidoista. Koulussa ilmiöitä voidaan käsitellä vertaisoppimisen kautta, mikä vahvistaa nuorten osallisuutta ja nuorten välistä yhteistyötä ja empatiaa. Kouluissa nuoret ovat yhdenvertaisemmassa asemassa kuin esim. verkkoympäristöissä, sillä kouluissa tavoitetaan lähes kaikki ikäluokan nuoret koulupudokkaita lukuun ottamatta.

Yhdenvertaisuuden näkökulmasta on tunnistettava nuorten keskuudessa ne ryhmät, joiden kohdalla riski seurusteluväkivallan kokemiseen ja käyttämiseen on kohonnut ja tarjottavat tietoa ja tukea sellaisessa muodossa mikä on kaikille nuorille saavutettavaa. Seurusteluväkivallan ehkäisyssä tulee huomioida seksuaalisuuden ja sukupuolen moninaisuus sekä erilaiset kulttuurit ja niiden tuomat normit seurustelulle. Lapsuhritutkimuksen (2022) mukaan niillä lapsilla ja nuorilla, joilla on fyysisiä rajoitteita tai sairauksia, on enemmistöä yleisemmin kokemuksia väkivalta- ja omaisuusrikoksista, perheväkivallasta ja seksuaaliväkivallasta. Erityisen haavoittuvassa asemassa olevat ryhmät tulee tunnistaa osana seurusteluväkivallan vastaista työtä.

Miten hanke on valmisteltu? Miten hankkeen kohteena olevia sisältöjä on aiemmin pyritty kehittämään?

Nuoret väkivaltaa vastaan (2022-2023) hankkeessa (myöhemmin NVV-hanke) kehitettiin nuorten osallisuuteen ja toimijuuteen nojaten viestintää, tapahtumia ja kouluvierailuja nuorille liittyen lähisuhdeväkivaltaan nuorten elämässä. Hankkeessa tarkasteltiin turvallisuutta kaikissa läheisissä ihmissuhteissa.

Hankkeen toiminnassa on ollut 28 vapaaehtoista sitoutunutta kehittäjänuorta. Kehittäjänuorten ja nuorille suunnatun kyselyn (ETKL 2022) mukaan nuoret haluavat tietoa turvallisista ihmissuhteista ja lähisuhdeväkivallasta koulussa ja somessa. Verkkokyselyn mukaan 85 % vastaajista toivoo, että turvallisista ihmissuhteista ja lähisuhdeväkivaltaa käsiteltäisiin enemmän kouluissa.

ETKL:n ja Väestöliiton seurusteluun liittyvän kyselyn (960 vastaajaa, 2023) mukaan tytöistä 32 % ja pojista 18% haluaa lisää tietoa seurusteluun liittyen nimenomaan väkivallasta. Tasa-arvosta lisää tietoa haluaa 37 % tytöistä ja 33 % pojista. Seurustelukyselyn vastaajista 22 % ajattelee, että eri sukupuolilla on eri tarpeet ja velvollisuudet seurustelusuhteessa, huomioitavana on, että pojista näin ajattelee 43 %. Haitalliset sukupuoliroolit ja epätasa-arvo vaikuttavat sukupuolistuneen väkivallan taustalla.

Kerätty tieto osoittaa nuorten tiedon halun ja tarpeen ennaltaehkäisevälle työlle. Ennaltaehkäisevällä työllä voidaan vahvistaa nuorten ymmärrystä ja purkaa haitallisia uskomuksia seurusteluväkivaltaan ja sukupuolirooleihin liittyen. Suostumuskasvatuksella, ihmissuhdetaitokasvatuksella ja vertaisoppimisella voidaan ennalta ehkäistä seurusteluväkivaltaa. Työpajamallinen työskentely tukee vertaisoppimista ja nuorten välistä empatiaa. Seurusteluväkivaltaa käsiteltiin aiemmassa hankkeessa viestinnän, tapahtumien ja kouluvierailupilottien avulla. Näistä saatu kokemus toimii pohjana kehittämistyölle haettavassa hankkeessa. Kiistelty Suostumus -tutkimushankkeen kautta on saatu tietoa seurusteluväkivallasta ja tutkimuksen tuloksia tullaan hyödyntämään hankkeen kehittämistyössä.

NVV -hankkeessa pääprioriteetti oli nuorten osallisuuden vahvistaminen ja nuorten löytäminen kansalaistoimijoiksi kehittämistyöhön. Hankkeessa on toteutettu osallistavia kouluvierailuja ihanaan, turvalliseen ja väkivallattomaan seurusteluun liittyen, tuotettu nuorten toimesta "Väkivallaton" lyhytelokuva ja seurusteluväkivallasta kertova esite nuorille. Porin ensi- ja turvakoti ry:ssä pilotoitujen toiminnallisten oppituntien jälkeen 93% osallistuneista yläkoululaisissa (N 115) ilmoitti palautekyselyssä oppineensa kuinka voi itse toimia turvallisemmin ihmissuhteessa. Näillä oppitunneilla on ollut osallisuutta tukevia elementtejä ja kehittämistyötä tullaan tekemään näiden pilottien pohjalta. Seurusteluväkivaltaa ennaltaehkäisevissä työpajamalleissa tulee erityisesti kehittää tapoja käsitellä sukupuolirooleja, normeja ja asenteita aiempaa hanketta enemmän.

NVV -hankkeen pilottialueiden koulujen kiinnostus seurusteluväkivaltaa ennaltaehkäisevälle toiminnalle, luennoilla ja työpajoille on kasvanut, eivätkä resurssit mahdollista tarpeisiin vastaamista. Nyt haettavan hankkeen kautta väkivaltatyön ammattilaiset toimivat alueilla kumppaneina ja opettajat sekä oppilashuollon henkilökunta saavat väkivaltatyöntekijöiden tukea, tietoa ja välineitä käsitellä aiheita itsenäisesti hankkeen myötä. Kumppaneina toimivat ETKL:n jäsenyhdistykset saavat materiaaleja ja menetelmiä tukea oppilaitoksia aiheen käsittelyssä omilla alueillaan. Nuorten parissa toimivien ammattilaisten tukeminen seurusteluväkivallan käsittelyyn itsenäisesti on kestävä, sillä väkivaltatyön resurssit eivät tule riittämään ennaltaehkäisevän työn toteuttamiseen kaikissa kouluissa ja muissa ympäristöissä.

Ennaltaehkäisevän työn tarpeen lisäksi nuoret tarvitsevat tukea seurusteluväkivallan tunnistamiseen ja nuorilta saadun palautteen mukaan fyysistä väkivaltaa tunnistetaan, mutta muut väkivallan muodot ovat vaikeampia tunnistaa. Seurusteluväkivaltaan liittyviä ilmiöluentoja on toteutettu eri yhdistyksissä eri ammattilaisten keskuudessa. Väkivallan kohtaaminen ja siihen puuttumiseen liittyvä koulutus ei ole Suomessa lakisääteistä lasten ja nuorten parissa toimiville ammattilaisille ja ammattilaisten oma kiinnostus vaikuttaa väkivaltailmiöön perehtymiseen. Nuorten parissa toimivien ammattilaisten omat kokemukset väkivallasta ja seksuaalisuudesta voivat vaikuttaa siihen millaiset valmiudet heillä on ottaa nuorten kanssa puheeksi nuorten seurustelusuhteita ja seksiin liittyviä rajoja ja suostumusta.

Yhteistyö koulujen kanssa on osoittanut, että tarve seurusteluväkivallan tunnistamiselle ja puheeksioton menetelmille on yläkouluissa ja 2. asteella. Tukimalleja tulee kehittää a) seurustelusta ja sen turvallisuuden keskusteluun nuoren kanssa b) seurusteluväkivallan puheeksiottoon c) seurusteluväkivaltaa kokeneen tukemiseen toipumisen ja toimijuuden näkökulmista d) seurusteluväkivallan käytön katkaisemiseen ja turvallisemman seurustelun opetteluun.

NVV-hankkeessa ja ETKL:n yhdistyksissä on havaittu, että nuoret tarvitsevat ennaltaehkäisevän työn lisäksi ikä- ja sukupuolisensitiivisiä tukimalleja erityisesti seurusteluväkivallan tilanteisiin. Ensi- ja turvakotien liiton Turva10 välineet ja niihin lukeutuva Nuoren Turva10 puheeksioton menetelmä on otettu laajasti käyttöön mm. Helsingin kaupungin kouluterveydenhuollossa. Ylisukupolvisen kaltoinkohtelun katkaiseminen -hankkeessa (2017-2020) kehitetty Turva10 menetelmä on toimiva keino keskustella nuoren kanssa turvallisuuden ja turvattomuuden kokemuksista. Menetelmä ei kuitenkaan sellaisenaan sovellu keskusteluun nuoren kanssa seurustelusuhteen turvallisuudesta ja turvattomuudesta, vaan se vaatii jatkokehittämistä seurustelusuhteesta keskustelemiseen.

NVV -hankkeessa on pilotoitu kehittäjänuoritoimintaa eri alueilla. Kansalaistoimintaan osallistuneiden merkittävin motivaatio on ollut hyödyntää omia kokemuksiaan muita nuoria varten. Kehittämistoimintaan osallistuminen on vahvistanut nuorten osallisuutta ja merkityksellisyyden kokemuksia. Kehittäjänuoritoimintaa ei kuitenkaan ole mallinnettu eikä kohdistettu seurusteluväkivaltaa kokeneille nuorille. Toiminnassa on huomattu, että oma toimijuus ja vaikuttaminen väkivaltaa vastaan on merkityksellistä nuorille. Toimintaa halutaan jatkokehittää toteutettavaksi vertaisryhmänä kouluympäristössä ja tukien koulun oppilashuoltoryhmiä järjestämään ryhmiä.

Tarve seurusteluväkivaltaa kokeneille nuorille järjestettävän ryhmätoiminnan mallintamiseen on noussut esiin eri yhdistyksissä. Koska intiimeissä ihmissuhteissa koetun seurusteluväkivallan kokemukset voivat vaarantaa nuorten sosiaalista osallisuutta, on nuorten osallisuuden ja toimijuuden tukeminen osana seurusteluväkivaltaan liittyvää kehittämistyötä, erityisen tärkeää.

Seurusteluväkivaltaa käyttäneitä nuoria on tuettu osassa ETKL yhdistyksissä, mutta kehitettyä mallia nuorten seurusteluväkivaltaa käyttäneiden tukemiseen ei ole. Oikeusministeriön avustuksella ETKL:ssä on kehitetty Turvallisille Raiteille lähisuhteiden väkivallan katkaisuohtelma (myöhemmin TR-ohjelma) väkivallan käytön katkaisuun. Ohjelma vastaa osaltaan Euroopan neuvoston naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjunnan asiantuntijaryhmä (Grevio) kehoitukseen ottaa käyttöön valtakunnallisesti yhtenäiset käytännöt tekijätyössä Istanbulin sopimuksen toteuttamiseksi ja malliin käyttöön on koulutettu 92 ammattilaista. TR-ohjelma ei sellaisenaan sovellu alaikäisten nuorten kanssa tehtävään väkivallan katkaisutyöhön, eikä sitä ole kokeiltu alaikäisten nuorten kanssa. TR-ohjelmasta voidaan muokata malli pilotoitavaksi nuorten seurusteluväkivaltaa käyttäneiden kanssa. Osaaminen nuorten kanssa

tehtävästä väkivaltatyöstä avopalveluiden asiakastyöstä ja TR-ohjelmasta mahdollistavat mallin kehittämisen nuorten kanssa työskentelyyn sekä ammattilaisten kouluttamiseen.

Seurusteluväkivallan haavoittavuuden lisäksi osa seurusteluväkivaltaa kokevista nuorista on jo entuudestaan erityisen haavoittuvassa asemassa: vammaiset ja toimintakyvyltään rajoitteiset lapset ja nuoret, etnisiin ryhmiin ja kieli- ja kulttuurivähemmistöihin kuuluvat lapset ja nuoret, lastensuojelun sijaishuollossa olevat lapset ja nuoret sekä sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöihin kuuluvat lapset ja nuoret. Haavoittuvassa asemassa olevat nuoret ja heidän kokemuksensa seurusteluväkivallasta tulee huomioida kehittämistyössä. Kehittämistyöhön pyritään saamaan mukaan eri sukupuolta olevia nuoria, nuoria erilaisilla kulttuuritaustoista, elämäntilanteista ja vähemmistötaustoista.

Mitkä ovat hankkeen tavoitteet?

Hankkeen tavoitteet kattavat seurusteluväkivalta ilmiöön puuttumisen eri näkökulmista: ehkäiseminen, tunnistaminen, puheeksiotto, katkaisu ja kokemuksista toipuminen.

1. Ammattilaisten osaaminen seurusteluväkivallasta, sen sukupuolistuneisuudesta ja taustalla olevista asenteista vahvistuu ja he saavat keinoja käsitellä asiaa 13-19 –vuotiaiden nuorten kanssa.

Osatavoite:

a. Yhteiskehitetään ja pilotoidaan nuorten kanssa tutkimustietoa hyödyntävä työpajamalli kouluihin ja 2. asteelle nuorten tietoisuuden vahvistamiseksi turvallisuudesta, väkivallasta ja sen taustalla olevasta epätasa-arvosta ja haitallisista sukupuolirooleista. Kumppanit ja alueelliset toimijat ottavat mallin käyttöön ja malli on valtakunnallisesti levitettävissä.

2. Nuorten parissa toimivien ammattilaisten osaaminen seurusteluväkivallan puheeksi ottamisessa ja tunnistamisessa, väkivaltaa kokeneiden tukemisessa ja osallistamisessa sekä seurusteluväkivaltaa käyttäneiden nuorten väkivallan käytön katkaisun tukemisessa vahvistuu.

Osatavoitteet:

a. Ammattilaisilla on välineitä (Seurustelun Turva10) ja osaamista seurustelusuhteen turvallisuuden puheeksiottoon ja seurusteluväkivallan tunnistamiseen ja nuoren ohjaamisen avun piiriin.

b. Nuorten parissa toimivien ammattilaisten valmiudet tukea seurusteluväkivaltaa kokeneiden hyvinvointia, osallisuutta ja toimijuutta vertais- ja kehittäjäryhmätoiminnan kautta vahvistuvat.

c. Ammattilaisten taidot työskennellä väkivaltaa käyttäneiden nuorten kanssa vahvistuvat ja ammattilaisilla on malli seurusteluväkivaltaa käyttäneiden kanssa työskentelyyn (Seurustelun Turvallisille Raiteille) pohjautuen TR-ohjelmaan. Mallin avulla tuetaan nuoria väkivallan käytön katkaisemisessa ja turvallisempaan toimintaan seurustelusuhteissa.

Mitä muutosta nykytilaan hanke tuo? Mikä on hankkeen uutuus/lisäarvo?

Hankkeen myötä kehitetään ennaltaehkäisevä työtä seurusteluväkivaltaan liittyen ja uudet työmallit turvallisen seurustelun, seurusteluväkivallan puheeksi ottamiseen, tunnistamiseen sekä väkivaltaa ja turvattomuutta kokeneiden nuorten toipumisen ja toimijuuden tukemiseen ja väkivaltaa käyttäneiden nuorten väkivallan katkaisuun.

Koulujen oppilashuoltoryhmien henkilökunta ja yhdistysten väkivaltatyöntekijät käyttävät menetelmiään toimiessaan nuorten parissa. Seurusteluväkivallan ehkäisyyn ja katkaisemiseen on malleja levitettäväksi valtakunnallisesti.

Pilottiyhdistyksissä yhteistyöverkostot alueen toimijoiden kanssa vahvistuvat ja kumppanuuden kautta nuoria ohjataan aiempaa varhaisemmin ja paremmin väkivaltatyön avopalveluihin. Väkivaltatyön avopalveluissa on työmenetelmiä nuorten kanssa työskentelyyn seurusteluväkivallan tilanteissa. Tällä hetkellä yhteisiä työmalleja valtakunnallisesti ei ole ollut, vaan toiminta on ollut yhdistyskohtaista ja usein riippuvaista alueellisista hankkeista ja väkivaltatyöntekijöiden osaamustaustasta.

Nuoret ovat olleet ETKL:n väkivaltatyön avopalveluissa välinputoajaryhmä, eikä heitä ole tavoitettu chattia lukuun ottamatta yhtä hyvin palveluihin kuin muita ikäryhmiä. Nuorten parissa tehtävä työ vaatii jalkautuvaa työtettä, minkä hanke mahdollistaa.

Hankkeen avulla voidaan tukea nuorten arjessa toimivia ammattilaisia tunnistamaan ja ottamaan puheeksi seurusteluväkivaltaa ja tukemaan nuoria väkivallan käytön katkaisemisessa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Hankkeen myötä myös alaikäisille väkivallan käyttäjille on kehitetty ja pilotoitu malli seurusteluväkivallan käytön katkaisemiseen ja turvallisempaan seurusteluun.

Hankkeen myötä ammattilaisten ja nuorten kanssa pohditaan yhdessä sukupuoliroolien ja normien vaikutuksia sukupuolistuneeseen väkivaltaan ja voidaan vaikuttaa ammattilaisten ja nuorten asenteisiin. Ammattilaiset niin väkivaltatyössä kuin nuorten palveluissa ja oppilaitoksissa saavat rohkeutta käsitellä ilmiötä sukupuolistuneena - ei sukupuolineutraalina - samalla tunnistaen ja kunnioittaen seksuaalisuuden ja sukupuolen moninaisuutta.

Arvioi tuen ensisijainen vaikutus hankkeen toteuttamiseen

Hanketta ei toteuteta ilman tukea

Perustelut tuen vaikutukselle

Ilman tukea hanketta ja sen sisältöjä ei voida toteuttaa. Nuorten seurusteluväkivaltaan liittyvää kehittämistyötä ja ammattilaisten tukemista ei ole mahdollista toteuttaa nykyisillä resursseilla. Seurusteluväkivaltaan tarvitaan kehittämistyötä niin ennaltaehkäisyyn, tunnistamiseen, puheeksioton, toipumisen kuin katkaisun näkökulmista. Kaikkiin kehittämistoimenpiteisiin tarvitaan resursseja ja erityistä väkivaltatyön osaamista. Kuuden yhdistyksen mukana olo hankkeeseen mahdollistaa alueellisen kehittämisen, alueellisen jalkauttamisen sekä alueellisen väkivaltatyön osaamisen hyödyntämisen osaksi koko valtakunnallista hanketta. Valtakunnallisuuden, vakiinnuttamisen ja koordinaation näkökulmista keskusjärjestöön sijoitettavan projektipäällikön rooli on keskeinen.

4.2 Toteutus ja tulokset

Millä konkreettisilla toimenpiteillä hanke saavuttaa kuvatut tavoitteet?

Hankkeessa on neljä toimenpidettä, joiden painopisteet vaihtelevat eri osatoteuttajien osalta. Kaikki osatoteuttajat tukevat hankkeen loppuvaiheessa kaikkien työmallien levittämisessä ja juurruttamisessa ja niistä tehdään yhtenäisiä nostoja, perehdytyksiä ja verkkokoulutuksia. Nuoret ovat mukana toiminnan kehittämisessä ja toteutuksessa, mikä varmistaa, että he ovat toiminnan osallisia, asiantuntijoita ja kumppaneita, eivät ainoastaan ammattilaisten toiminnan kohteita ja olosuhteiden "uhreja" suhteessa seurusteluväkivaltaan. Nuoret osallistuvat kehittämiseen 1. tavoitteen osalta valtakunnallisten kehittämistyöpajojen, verkkokyselyiden ja alueellisten pilottien kautta. Toisen tavoitteen eri toimenpiteille luodaan omat nuorten kehittäjäryhmät. Pilotointeihin osallistuvilta nuorilta kerätään palautetta ja heidän toimijuuttaan väkivallan vastaan tuetaan. Nuorten osallistumisen tapoja ohjausryhmätyöskentelyyn kokeillaan. Ks. erillinen liite.

Ammattilaisten osaamisen tukemisen näkökulmasta on tärkeää tunnistaa ydinelementit, jotka estävät seurusteluväkivallan tunnistamista, puheeksiottoa ja käsittelyä sukupuolistuneena ongelmana. Nämä esteet pyritään löytämään osana erilaisia kehittämisen toimenpiteitä käyttämällä mm. dialogista kehittämistä ja erätaukokeskusteluja kehittämistyöpajoissa. Ammattilaisia tuetaan konsultaation ja esiin nousseiden tarpeiden pohjalta lähisuhde- ja seurusteluväkivaltaan liittyvissä kysymyksissä ja projektityöntekijät jalkautuvat hankkeen ajan pilottikouluihin kohtaamaan henkilökuntaa ja nuoria. Ammattilaisille ja nuorille kerrotaan alueelliset ja valtakunnalliset tukimahdollisuudet ja varaudutaan tarjoamaan tukea avopalveluun toiminnan kautta ohjautuneille nuorille.

Pilottikoulujen henkilökunta saa käyttöönsä ETKL-akatemia lähisuhdeväkivaltailmiökurssin sekä materiaalia seurusteluväkivallasta. ETKL:n lasten ja nuorten chatin päivystäjille tarjotaan tukea seurusteluväkivalta osaamiseen vahvistumiseen vertaistapaamisen ja päivystäjille luotujen ohjeistusten myötä.

Kaikessa kehitettävässä ja pilotoitavassa toiminnassa huomioidaan nuoren turvallisuus ja eettiset kysymykset. Työskentelyyn osallistuvalla nuorella kerrotaan ammattilaisen velvollisuuksista, kirjaamiskäytännöistä ja mahdollisesta yhteydenpidosta vanhempiin toimintaa pilotoivan toimijan (esim. koulu, oppilaitos, oppilas- tai opiskelijahuolto, väkivaltatyön avopalvelu) käytäntöjen mukaisesti. Ammattilaisia tuetaan riskinarvioon ja toimimaan yhteistyössä nuoren kanssa mahdollisissa yhteydenotoissa huoltajiin ja viranomaisiin. Huomioidaan Ilmoitusvelvollisuus Ensi- ja turvakotien liiton väkivaltatyön avopalveluiden laatukriteerien mukaisesti.

Ensimmäisen tavoitteen toimenpide:

1 "Ihana ja tasa-arvoinen seurustelu" työpajamalli opettajille, oppilashuollolle ja väkivaltatyöntekijöille

Toimenpiteeseen osallistuvat kaikki hakijat.

Kehitetään seurusteluväkivaltaa ennaltaehkäisevä työpajamalli, joka tunnistaa sukupuolistuneen väkivallan ja siihen liittyvät normit ja asenteet. Työpajamalli kehitetään yläkouluun ja 2. asteelle turvallisen seurustelun, seurusteluväkivallan ja seurusteluväkivallan taustalla olevien asenteiden tunnistamiseksi. Malli kehitetään aiempien materiaalien, tutkitun tiedon sekä kehittäjänuorilta ja kumppaneilta nousevien näkökulmien pohjalta. Malli sisältää nuorille vinkkejä ja materiaaleja levittää tietoa vertaisilleen.

Kehittäminen tapahtuu kehittämistyöpajoissa. Ensimmäinen toteutetaan syksyllä 2024. Kehittämistyöpajaan osallistuu nuoria, tutkijoita, ETKL työntekijöitä, työntekijöitä kumppaniyhdistyksistä sekä pilottialueiden koulun ja oppilashuollon henkilökuntaa. Kehittämistä koordinoi hankkeen projektipäällikkö yhdessä projektityöntekijöiden kanssa.

Mallin pohjalta pilotoidaan oppitunteja syksyllä 2024 ja alkuvuodesta 2025 yhdessä kumppanien (kumppaniyhdistykset, koulut ja oppilaitokset) kanssa ja kerätään palautetta. Toisessa kehittämistyöpajassa kehitetään mallia ja luodaan mallille käyttöohjeet. Kumppaniyhdistykset koulutetaan malliin ja he toteuttavat 3-5 työpajaa/vuosi. Pilottiyhdistykset toteuttavat työpajoja pilottikoulussa yhdessä alueellisten kumppanien kanssa 5-8/ vuosi sekä tukevat koulun oppilashuoltoa ja opettajia mallin käytössä.

Työpajoista kerätään nuorilta palautetta ja pilottialueiden työpajoissa markkinoidaan muuta kehitettävää toimintaa nuorille ja kumppaneille.

3 "Väkivallattomat" kehittäjä- ja vertaisryhmämalli

Turun ja Porin ensi- ja turvakotiyhdistyksissä pilotoidaan kouluympäristössä vertais- ja kehittämisryhmämallia yhdessä koulun henkilökunnan, oppilashuollon ja/tai hyvinvointialueen työntekijöiden kanssa ja koulutetaan oppilashuollon ja hyvinvointialueen ammattilaiset tukemaan vertaistoiminnan kautta seurusteluväkivaltaa tai muuta turvattomuutta kokeneiden nuorten osallisuutta, toimijuutta ja toipumista. Vaikuttamisen painopiste nousee nuorilta itseltään.

Ryhmämallia kehitetään yhteisessä kehittämistyöpajassa kehittäjänuorten, pilottikoulun oppilashuollon ja yhdistysten työntekijöiden kanssa (syksy 2024). Turun ja Porin projektityöntekijät tekevät tiivistä kehittämis-yhteistyötä, mutta nuorten ja alueiden tarpeiden näkökulmasta ryhmien sisällöissä voi olla eroa. Ryhmien teemat ja sabluuna pyritään pitämään eri alueilla samankaltaisena. Yhdistysten kehittäjä- tai kokemustoimijanuoret toimivat mukana ryhmän sisältöjen suunnittelussa ja halutessaan ryhmän vetämisessä.

Ryhmässä tarjotaan vertaisuutta, tukea ja osallisuutta väkivaltaa ja turvattomuutta kokeneille nuorille. Ryhmä toteutetaan yhteistyössä koulun kanssa. Ryhmä kokoontuu 5-10 krt. Vertaisuuden lisäksi ryhmäläiset kehittävät vaikuttamistyötä ryhmäläisten toiveiden mukaisesti, koulunhenkilökunnan ja projektityöntekijöiden tuella. Nuorilla on halutessaan mahdollisuus jatkaa mielekkääseen kansalaistoimintaan pilottiyhdistyksessä

Pilottialueiden koulunhenkilöstö saa valmiuksia nuorten vertaisryhmien ja kehittämistoiminnan toteuttamiseen osana väkivallan vastaista työtä. He saavat projektityöntekijöiltä väkivaltatyön asiantuntemusta toiminnan toteuttamiseen ja nuorten osallistumisen ja osallisuuden mahdollistamiseen.

Ryhmän toimintaa arvioidaan ja kehitetään palautteiden ja yhteisten mittarien avulla, toisen ryhmän koulu/oppilaitos koordinoi itse, projektityöntekijän toimiessa työparina (syksy 2025). Tuotetaan verkkokoulutus ryhmämallin käyttöön (kevät 2026). Tarjotaan tukea ja konsultaatiota ryhmien järjestämiseen. Tarjotaan tukea ja konsultaatiota alueen muille toimijoille kouluissa järjestettävien ryhmien järjestämiseen kehitetyn mallin mukaisesti.

Porin kaupungin kanssa on sovittu yhteistyöstä Itätuulen koulun kanssa, lisäksi Satakunnan hyvinvointialueen kanssa on myös sovittu yhteistyöstä. Itätuulen koulu sekä Satakunnan

hyvinvointialue ovat sitoutuneet yhteiseen kehittämiseen ja työmallin pilotointiin hankkeen aikana, esimerkkinä yhteistyössä toteutettavat työpajat ja ryhmät, sekä toiminnan jatkoon ja levittämiseen hankkeen jälkeen. Nuorten kanssa suunnitellaan, arvioidaan ja kehitetään ryhmiä aktiivisesti koko hankkeen aikana. Alueelliset ”erikoisuudet” otetaan nuorten toiveiden mukaisesti huomioon ryhmän suunnittelussa. Projektityöntekijä osallistuu alueellisiin tapahtumiin sekä eri koulujen tilaisuuksiin, joiden yhteydessä voidaan kerätä nuorilta mielipiteitä ja kokemuksia hankkeen suunnitelmista sekä yleisistä asioista. Tätä kerättyä kokemustietoa hyödynnetään ryhmien suunnittelemisessa yhdessä mm. kehittäjänuorten kanssa.

Mikä tai mitkä ovat hankkeen konkreettiset tulokset? Mitä hankkeella saadaan aikaan? Miten tulokset voidaan laadullisesti todentaa ja määrällisesti mitata?

Kehitettävien toimintamallien ja menetelmien myötä koulujen, oppilaitosten, oppilashuollon ja ETKL:n yhdistysten väkivaltatyön avopalveluiden ammattilaiset ymmärtävät seurusteluväkivaltaa ilmiönä, osaavat ja rohkenevat ottaa turvallisuuden ja seurusteluväkivallan puheeksi nuorten kanssa.

Kouluissa ja oppilaitoksissa toteutetaan seurusteluväkivaltaa ennaltaehkäiseviä työpajoja, mikä lisää nuorten ymmärrystä turvallisista ihmissuhteista, seurusteluväkivallasta ja avun saannin mahdollisuuksista. Nuorten tietoisuus ilmiöstä lisääntyy pilottialueilla ja kumppaniyhdistysten verkostoissa.

Kouluissa toteutettavan työpajamallin kautta nuoret saavat tietoa turvallisesta seurustelusta, oppivat tunnistamaan millainen turvallinen ihmissuhde on ja mikä on lähisuhteiden väkivaltaa sekä kuinka voivat toimia turvallisemmin seurustelusuhteessa.

Kehittämistyöhön osallistuneiden nuorten osallisuus on vahvistunut ja nuorten osallistuminen pilottiyhdistysten kansalaisjärjestötoimintaan on vahvistunut ja monipuolistunut. Nuoret on otettu kumppaneiksi kehittämistyöhön. Toiminnan kehittämiseen on osallistunut eri sukupuolta olevia nuoria, nuoria eri kulttuuritaustoista sekä nuoria, jotka ovat THL määritelmän perusteella erityisen haavoittuvassa asemassa.

Ammattilaisilla on työmalleja käytettäväksi niin väkivaltaa kokeneiden kuin käyttäneiden kanssa. Ammattilaisilla on myönteinen käsitys heidän valmiudestaan keskustella nuorten kanssa seurustelusta, sukupuolirooleista ja seurusteluväkivallasta. Ammattilaiset ymmärtävät seurusteluväkivaltaan liittyvää ylisukupolvisuutta ja ottavat nuorten omat väkivallan kokemukset ja kotoa saatavan parisuhdemallin puheeksi seurusteluväkivaltaa kokeneiden ja käyttäneiden nuorten kanssa.

Turva10 menetelmän kautta nuorten turvallisuutta ja turvattomuutta voidaan ottaa puheeksi matalalla kynnyksellä ja mahdollinen seurusteluväkivalta tulee esiin. Kehittäjä- ja vertaisryhmämalli tukee nuorten vertaisuutta, osallisuutta, toimijuutta, vaikuttamistyötä ja pilottialueiden ammattilaiset toteuttavat ryhmiä hankkeen päättyessä. Yhdistysten väkivaltatyöntekijöitä ja pilottialueiden kumppaneita on koulutautunut Seurustelun Turvallisille Raiteille työmallin käyttöön ja käyttävät sitä työskentelyssä nuorten seurusteluväkivaltaa käyttäneiden ja omasta toiminnasta huolestuneiden nuorten kanssa. Menetelmien kautta tunnistetaan aiempaa paremmin niitä nuoria, jotka tarvitsevat tukea lähisuhteisiin ja seurusteluun liittyen ja joilla on kohonnut riski väkivaltaan liittyvälle huono-osaisuudelle. Hankkeessa on kehitetty käytäntöjä, joilla voidaan tukea nuoria aiempaa paremmin turvattomuuden ja väkivallan kokemuksissa ja ehkäistä seurusteluväkivaltaa ja siihen liittyvää rikollisuutta. Seurusteluväkivaltaan kehitetyt menetelmät tukevat nuorten osallisuutta, toimijuutta, toipumista ja väkivallan käytön katkaisua menetelmien pilotoinneissa olleiden nuorten omien kokemusten mukaan.

Kehittämisessä mukana olevien yhdistysten välinen yhteistyö ja alueelliset verkostot nuoriin liittyen ovat vahvistuneet. ETKL akatemiassa on perehdytyskurssi nuorten seurusteluväkivallan puheeksi ottamiseen, tunnistamiseen, väkivaltaa kokeneiden ja käyttäneiden tukemiseen. Seurusteluväkivallasta on viestitty ammattilaisille ja suurelle yleisölle nuorten osallisuutta ja toimijuutta kunnioittaen ja ammattilaisten ja aikuisten vastuuta korostaen. Seurusteluväkivaltaa koskevassa keskustelussa huomioidaan työmallit seurusteluväkivallan katkaisuun ja nuorille sekä ammattilaisille viestitään näistä malleista.

Hankkeen projektipäällikkö vastaa seurannasta, mutta hanketyöryhmä rakentaa yhdessä seurantajärjestelmän. Seurantaa käydään läpi kuukausittain hanketyöryhmän kokouksissa sekä puolivuositain yhdistysten esihenkilöiden/toiminnanjohtajien kanssa. Ohjausryhmä seuraa hankkeen toteutumista ja arviointia osana ohjausryhmätyöskentelyä.

Hankkeen etenemistä seurataan mittaamalla toimintaan osallistuneiden ammattilaisten, nuorten ja pilotti-toimijoiden osallistujamääriä ja palautetta erillisen arviointisuunnitelman mukaisesti. Yhteiskehittämistä arvioidaan keräämällä palautetta jokaisen kehittämistyöpajan jälkeen kaikilta kehittämiseen osallistuneilta. Lisäksi hanketyöryhmässä toteutetaan sisäistä arviointia puolivuositain yhteistyön sujuvuudesta ja kehittämistarpeista. Kehittämistoimintaan osallistuneiden nuorten kokemuksia mitataan Kentaurin osallisuusmittarilla ja palautekyselyllä. Nuorten kanssa arvioidaan osallisuuden toteutumista Laura Lundyn (2007) osallisuusmallia hyödyntäen, tarkastelemalla nuorten osallisuutta neljän eri osa-alueen avulla: tila, ääni, yleisö ja vaikutukset (Space, Voice, Audience, Influence). Ammattilaisten ja yhdistysten työntekijöiden valmiuksien vahvistumisen arvioinnissa hyödynnetään ITLAN implementointiopasta ja etsitään ammattilaisten asenne- ja osaamismuutokseen soveltuva mittari. Kumppanien kokemuksia toiminnasta seurataan läpi hankkeen ajan ETKL palautekyselyn avulla. Seurustelun TR pilottiin ja ryhmätoimintapilottiin osallistuneilta nuorilta kerätään palautekyselyn sekä vaikuttavuus esiin -mittarin avulla tietoa työskentelyn vaikutuksista osallistujiin.

Mitä pitkän aikavälin vaikutuksia hankkeella saadaan aikaan? Miten vaikutukset voidaan laadullisesti todentaa ja määrällisesti mitata?

Tietoisuus sukupuolistuneesta väkivallasta nuorten seurustelusuhteissa on ammattilaisten keskuudessa kasvanut menetelmien käyttöönoton ja koulutusten myötä. Pilottialueille on saatu lisää osaamista toteuttaa seurusteluväkivaltaa ehkäisevää työtä. Nuorten tietoisuus alueilla on kasvanut seurusteluväkivallasta ja sen taustalla olevista rooleista ja valta-asetelmista. ETKL:ssa seurusteluväkivalta osaaminen on vahvistunut. Seurusteluväkivalta ja nuorten kanssa tehtävä työ on yhtenä teemana esillä väkivaltatyössä ja väkivaltatyön koordinoinnin rakenteissa. Pilotti- ja kumppaniyhdistyksissä käytetään seurusteluväkivallan ehkäisyyn, puuttumiseen, tunnistamiseen ja katkaisemisiin liittyviä menetelmiä ja malleja. Hanke on vahvistanut nuorten kanssa tehtävää työtä ETKL:ssa. Hankkeen myötä on tuotettu välineitä ja menetelmiä seurusteluväkivaltaan liittyen. Näitä voidaan käyttää ja levittää yhdistyksissä ja ammattilaisten keskuudessa myös hankkeen päättymisen jälkeen ilman hankerahoitusta. Perehdytyskurssit ja materiaalit jäävät avoimeen käyttöön ETKL:n verkkosivuille ja sähköiseen oppimisalustalle ETKL-akatemiaan. Seurustelun Turva10 -menetelmää markkinoidaan osana Turva10-menetelmäkokonaisuutta. Kehittäjä- ja vertaisryhmämallin kautta nuorten osallisuus väkivallan vastaisessa työssä kasvaa ja nuorten näkökulmia saadaan osaksi vaikuttamistyötä. Ammattilaisten osaaminen nuorten osallistamisesta vahvistuu. Seurustelun Turvallisille Raiteille pilotin ja mallin kautta on saatu tietoa nuorten väkivalta käyttäneiden seurustelusuhteista ja väkivaltaan liittyvistä tekijöistä. Tietoa seurusteluväkivallan käyttäjistä on hankkeen myötä aiempaa enemmän ja tätä kokemustietoa voidaan hyödyntää vaikuttamistyössä ja tulevaisuuden kehittämistyössä. On huomioitavaa, ettei seurusteluväkivaltaa käyttäneiden kokemuksia ei ole myöskään tutkimuksessa aiemmin tarkasteltu. Hankkeen avulla tehdään havaintoja väkivaltaa käyttäneiden nuorten tarpeista ja väkivallan käytön katkaisua tukevista tekijöistä. Hankkeen pitkäaikaisia vaikutuksia hankkeen pilotointiin osallistuneisiin ammattilaisiin tarkastellaan kaksi vuotta hankkeen päättymisen jälkeen toteutettavalla kyselyllä. Kyselyssä tarkastellaan seurusteluväkivallan tunnistamista, nuorten tukemista ja menetelmien käyttöönottoa. Kyselyllä kerätään myös ETKL:n jäsenyhdistyksistä tietoa nuorten tavoittamisesta ja seurusteluväkivaltaan liittyvästä osaamisesta ja arvioita hankkeen vaikutuksista siihen. Keräämme määrällisen tiedon kahden vuoden kuluttua hankkeesta yhdistysten työntekijöistä, jotka käyttävät menetelmiä osana työtään. Vaikuttamistyössä ja verkostoissa nostetaan esiin seurusteluväkivallan vaikutuksia nuoriin ja hankkeen havaintoja hyödynnetään niin väkivaltatyön strategian kuin tulevien rahoitusten suunnittelussa ja kohdentamisessa.

Miten tuloksia ja kokemuksia hyödynnetään hankkeen päättymisen jälkeen?

Hankkeen päättymisen jälkeen ETKL ja pilottiyhdistykset (osatoteuttajat) juurruttavat toimintaa omilla vastualueillaan. ETKL vastaa valtakunnallisesta menetelmien levittämisestä, käyttöönotosta ja koordinoi ETKL akatemian kurseja. ETKL sisäisesti hankkeen tuloksista ja kehitetyistä menetelmistä esitellään hankkeen alussa ja lopussa koko keskusjärjestön asiantuntijafoorumissa sekä ETKL toiminnanjohtajille TJ-teamsissa hankkeen päätyttyä.

Seurusteluväkivaltaan liittyvää osaamista ja menetelmiä pidetään esillä valtakunnallisissa foorumeissa ja verkostoissa.

Alueellisesti yhdistykset sitoutuvat ottamaan käyttöön kehitetyt menetelmät osana nuorten kanssa tehtävää työtä väkivaltatyön avopalveluissa. Hankkeen jälkeen pilottiyhdistykset toimivat alueellisena kumppanina menetelmien käyttöönotossa ja sitoutuvat järjestämään yhden koulutuksen 2026 ja 2027 alueen toimijoille kehittämänsä menetelmän käyttöönottoa varten. Kumppanit ja yhteistyötahot vahvistavat menetelmien käyttöönottoa omien verkostoidensa ja viestinnän kautta. ETKL järjestää vuosittaisen kaikille avoimen tukitapaamisen seurusteluväkivallan tunnistamiseen ja katkaisemisiin liittyen ja jäsenyhdistysten kanssa vertaistapaamisen nuorten kanssa tehtävään työhön liittyen. Seurusteluväkivaltaa pidetään esillä vaikuttamistyössä ja puheenvuoroissa erityisesti nuorten äänen ja kokemusten esiin tuomiseksi.

Kehittämiseen osallistuneille nuorille tarjotaan osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksia edelleen yhdistyksissä ja liitossa osana kansalaistoimintaa ja kokemusasiatuntijatoimintaa.

Vaihtoehto suunnitelmaksi toiminnan jatkumisesta hankkeen päättymisen jälkeen

Kehitettyjä työkaluja, toimintamalleja tai kehitettyjä tuotteita hyödynnetään toteuttajan normaali-toiminnassa

Kuvaa hankkeen yleisesti hyödynnettävät tulokset ja missä ne tulevat olemaan julkisesti saatavilla.

Hankkeessa tuotetaan materiaaleja, menetelmiä ja koulutussisältöjä seurusteluväkivallan ehkäisemiseen, puheeksiottoon, tunnistamiseen ja katkaisemiseen liittyen. Niihin liittyvät perehdytysmateriaalit tulevat ammattilaisille avoimiksi kursseiksi ETKL-akatemiaan ja verkkosivuille. Nuorten parissa toimivat ammattilaiset saavat menetelmät ja niihin liittyvät arviointilomakkeet käyttöönsä. Nuorten kanssa yhteiskehitetyissä menetelmissä näkyy nuorten osallisuus ja nuorten kokemukset seurustelusta ja seurusteluväkivallasta, mikä lisää materiaaleihin perehtyvien ammattilaisten ja aikuisten ymmärrystä ilmiöstä. Lisäksi tuloksista kirjoitetaan blogeja, joissa tarjotaan näkökulmia ammattilaisten lisäksi vanhemmille nuorten seurustelun tukemiseen liittyen. Erillisessä viestintäsuunnitelmassa eritellään viestintää hankkeen aikana ja hankkeen jälkeen tarkemmin.

5 Täydentävät tiedot

5.1 Muilta rahoittajilta haettu rahoitus

Mitä sitovia sopimuksia tai aiesopimuksia on rahoitussuunnitelmassa esitetystä muun julkisen rahoituksen, kuntarahoituksen ja yksityisen rahoituksen osuuksista (ml. omarahoitusosuus)?

Ei ole sitovia sopimuksia tai aiesopimuksia muista rahoituksen osuuksista.

Onko hankkeeseen haettu tai ollaanko hakemassa rahoitusta muilta rahoittajilta?

Olemme olleet yhteydessä STEA:an osahakijoiden omarahoitusosuuden kattamisesta STEA-avustuksella. Sieltä saamamme ohjeistuksen mukaisesti olemme hakeneet omavastuuosuuden rahoitusta toukokuun 2024 haussa koko hankekaudeksi. Avustusehdotus tulee joulukuussa 2024 ja päätös todennäköisesti helmikuussa 2025. ensi kevään haussa, jolloin sitä voi hakea sekä vuodelle 2025 että vuoden 2024 osalta takautuvasti. Saamamme tiedon mukaan niissä tapauksissa, jossa ESR-hankkeen sisältö on avustuslinjausten mukaista ja jos järjestö ei ole STEA:n arvion mukaan varakas, todennäköisyys omavastuuosuuden saamiselle on iso, koska STEA katsoo, että pienellä rahoituksella voidaan edistää suurempaa kokonaisuutta ja ESR rahan hyödyntämistä Suomessa.

Päähakija eli Ensi- ja turvakotien liitto ry on saanut rahoitusta Oikeusministeriöltä rahoitusta lisäosan rakentamiseksi Turvallisille raiteille -väkivallan katkaisuojelmaan 19-29 vuotiaiden nuorten aikuisten kanssa työskentelyyn. Hanke on 1,5 vuotinen, toimien vuosina 2024-2025. Oikeusministeriö on myöntänyt rahoituksen, johon sisältyy ESR+-hankkeen omavastuu osuus.

5.2 Yhteydet muihin hankkeisiin

Liittyykö hakemus muihin alue- ja rakennepolitiikan rahastoista tai muista rahoituslähteistä rahoitettaviin hankkeisiin tai hankekokonaisuuksiin?

Kyllä

Hanke 1

Mahdollinen hakemusnumero, hankekoodi tai diaarinumero

R-00440

Hankkeen nimi

Lasten, nuorten ja perheiden osallisuuden koordinaatio

Miten tämä liittyy nyt haussa olevaan hankkeeseen?

Lasten, nuorten ja perheiden osallisuuden koordinaatio tukee hanketta kehittämisessä, viestinnässä ja verkostoitumisessa muiden kehittämishankkeiden ja ministeriöiden ja työryhmien kanssa. Hankkeen tuloksia juurrutetaan yhdessä koordinaation kanssa.

Hanke 2

Mahdollinen hakemusnumero, hankekoodi tai diaarinumero

S30030

Hankkeen nimi

Yhdenvertaisen osallisuuden koordinaatio

Miten tämä liittyy nyt haussa olevaan hankkeeseen?

Yhdenvertaisen osallisuuden koordinaatio (ESR+) edistää tukea ja koordinoi Euroopan sosiaalirahaston (ESR+) erityistavoitteen 4.3 kehittämishankkeita osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja sukupuolten tasa-arvon teemoissa. Koordinaatiohankkeelta saadaan tukea kehittämishankkeille sukupuolten osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi.

Hanke 3

Mahdollinen hakemusnumero, hankekoodi tai diaarinumero

VN/33701/2023

Hankkeen nimi

Nuoret aikuiset Turvallisille Raiteille -hanke

Miten tämä liittyy nyt haussa olevaan hankkeeseen?

Hankkeesta saadaan tukea Seurustelun Turvallisille Raiteille mallin kehittämiseen, OM:n hankkeen kohderyhmänä on täysikäiset nuoret.

5.3 Hakijan osaaminen, hankkeen riskiarviointi, ohjausryhmä sekä saavutettavuusnäkökulma

Minkälainen on hakijan osaaminen ja kokemus hankkeiden toteuttamisesta ja hankesuunnitelman mukaisesta sisällöllisestä teemasta?

Väkivallan vastaista työtä on ETKL:ssa tehty jo yli 40 vuotta. Vuonna 2022 ETKL:n jäsenyhdistysten väkivaltatyön avopalveluiden yksilö- ja perhekohtaisessa työstä sai apua 3051 naista, 1578 miestä ja 603 lasta.

ETKL ja sen jäsenyhdistykset toteuttavat vuosittain yhteistyössä kehittämishankkeita.

Väkivaltatyöhön liittyviä hankkeita on viime vuosien aikana yhdistysten kanssa yhteistyössä toteutettu mm. Vauva- ja väkivaltatyötä tulevaisuuden sotekeskuksiin –hanke 2022-2024, Nuoret väkivaltaa vastaan –hanke 2022-2023, Turvalliselle raiteille väkivallan katkaisuojelma -hanke 2020-2023, Turvassa-hanke 2019-2022, Ylisukupolvisen kaltoinkohtelun katkaisu -hanke 2017-2021, Digitaalisten välineiden kehittäminen lapsen turvaksi hanke 2018–2019 ja Jalkautuva naistyö -hanke 2015–2018. Hankerahoitusta on saatu ja haettu eri rahoituslähteistä, kuten Stealta ja Oikeusministeriöltä.

Yhdistyksissä on toteutettu lisäksi useita lähisuhdeväkivaltaan liittyviä hankkeita.

Valtakunnallista ja alueellisten hankkeiden myötä yhteiskehittämisen käytännöt ovat vakiintuneet ja yhteiskehittäminen on sujuvaa. ETKL:n väkivaltatyötä ohjaa yhteiset väkivaltatyön laatukriteerit, jotka huomioidaan kaikessa toiminnassa. ETKL:ssa on yhteistä vaikuttavuuden arviointi (VE-mittari), palautekyselyitä ja yhteinen seurantajärjestelmä (Sofia).

Hankkeita ja kehittämistyötä on toteutettu yhteistyössä verkostojen, THL:n ja virastojen kanssa. Hankesuunnitteluvaiheessa yhteistyötä rakennetaan keskeisten valtakunnallisten ja alueellisten toimijoiden kanssa. Hankesuunnitteluvaiheessa huomioidaan aiheesta kerätty tutkimustieto, yhdistyksistä ja asiakkailta nousevat tarpeet ja havainnot sekä nykyisestä väkivaltatyön avopalveluista kerättävä tilastotieto.

Koska ETKL:ssa ja sen jäsenyhdistyksissä on jatkuvasti meneillään useita kehittämishankkeita, on kehittämistyölle vakiintuneet tukirakenteet. Keskusjärjestössä kehittämistä tukee lähisuhdeväkivaltatyön tiimi, kehittämispäällikkö sekä arviointipäällikkö ja arviointipäällikön johtama projektinvetäjien ryhmä. Muilta projektinvetäjiltä ja arviointipäälliköltä saadaan tukea hanketyöhön liittyviin kysymyksiin. Hankkeen toteuttamista tukee työntekijöiden omat työsuunnitelmat omien vastuualueiden edistämisestä.

Yhteiskehittämishankkeissa muodostetaan hankkeen keskeisten toimijoiden kesken hanketyöryhmä, joka kokoontuu säännöllisesti jakamaan ja arvioimaan työtä. Hanketyöryhmä sekä oman yhdistyksen väkivaltatyön tiimi toimii kehittämisen tukea. Hanketyöryhmän lisäksi kehittämistä tarkastellaan yhdessä päälliköiden ja/tai toiminnanjohtajien kanssa puolivuositain. Hankkeen toteutumista ja haasteita käsitellään laajassa ja monialaisessa ohjausryhmässä neljä kertaa vuodessa. Lisäksi hankkeen etenemisestä ja sisällöistä tiedotetaan väkivaltatyön työkokouksissa ja vertaistapaamisissa.

Porin ensi- ja turvakotiyhdistys on ainoa lähisuhdeväkivaltaan liittyviä palveluita tarjoava organisaatio Satakunnan hyvinvointialueella. Yhdistyksellä on monipuolisia erityistason palveluita lähisuhdeväkivallan kaikille osapuolille avopalveluissa sekä lisäksi mm. turvakoti, eroauttamisen palveluita sekä päiväryhmätoiminta. Yhdistys oli mukana valtakunnallisessa Nuoret väkivaltaa vastaan -hankkeessa ja sen myötä nuoria on mukana toiminnassa.

Yhdistys myös kouluttaa ja konsultoi sosiaali-, terveys- ja sivistysalan ammattilaisia. Jokaisella yhdistyksen työntekijällä on vähintään sosiaali- ja terveysalan AMK-tutkinto.

Riskit ja niiden hallinta hankkeen toteuttamisessa

Riskit liittyen hankkeen sisällön ja tulosten toteuttamiseen

- 1) Koulujen, oppilashuollon tai hyvinvointialueen työntekijät eivät motivoitu työpajojen pilotoimisesta tai hankkeen tarjoamista koulutuksista
- 2) Nuoret eivät innostu lähtemään mukaan kehittämiseen
- 3) Valitut menetelmät eivät ole tehokkaita seurusteluväkivallan ennaltaehkäisyssä.

Toimenpiteet riskin toteutumisen todennäköisyyden pienentämiseksi.

- 1) Yhteistyökumppanuuksien solmiminen jo hankehaun vaiheessa, olemassa olevat kouluverkostot, aktiivinen yhteistyösuhteiden ylläpitäminen sekä tietoon pohjautuva, asiantunteva toiminta.
- 2) Nuoret väkivaltaa vastaan -hankkeen aikana seitsemällä paikkakunnalla kehittäjänuorten kokoamisen kautta saatu kokemus erilaisista etenemisen tavoista ja nuorten itse määrittelemän etenemisen tärkeydestä. Hankkeessa hyödynnetään erilaisia viestintäkanavia ja markkinointistrategioita nuorten tavoittamiseksi.

3) Hanke perustuu tutkimustietoon sekä olemassa oleviin hyviin käytäntöihin. Menetelmien pilotoinnista tehdään säännöllisiä arvioita ja etenemistä muokataan sen mukaisesti.

Riskit liittyen hankkeen yleiseen toimintaympäristöön

- 1) Hyvinvointialueiden rakentuminen ja niiden yhteistyö sivistystoimen kanssa tuo mukanaan niin paljon uusia haasteita, että henkilökunnan resurssit eivät riitä uusien menetelmien käyttöönottoon.
- 2) Rakennettu osaaminen valuu hukkaan koulujen ja oppilashuollon henkilökunnan vaihtuvuuden myötä.

Toimenpiteet riskin toteutumisen todennäköisyyden pienentämiseksi.

- 1) Hankkeessa rakennettavat mallit ja materiaalit tehdään helpoiksi käyttää ja niiden käyttöä harjoitellaan yhdessä. ETKL:n jäsenyhdistysten työntekijät kannustavat ja tukevat käyttöä. Menetelmien hyödyt osoitetaan ja viestitään käyttäjille.
- 2) Osaamispuheen laajentamiseksi koulutuksia järjestetään useana vuonna peräkkäin, myös hankkeen jälkeen.

Riskit liittyen toteuttajaorganisaatioiden toimintaan

- 1) Hallinnon tai henkilöstön muutokset
- 2) Epäselvät prosessit tai työnjako hallinnollisissa ja talouteen liittyvissä tehtävissä
- 3) Näkemyserot ja ristiriitatilanteet

Toimenpiteet riskin toteutumisen todennäköisyyden pienentämiseksi.

- 1) Hankkeen selkeä rakenne, valtakunnallisen projektipäällikön tuki osahankkeille ja järjestelmällinen dokumentointi turvaavat hankkeen toimintakyvyn ja estää kertyneen osaamisen ja tiedon katoamisen.
- 2) Noudatetaan organisaatioiden talous- ja hallintosääntöjä (liitteenä)
- 3) Hanke on haettu yhteistyössä yhteistyökumppaneiden kanssa, mikä lisää yhteisymmärrystä ja ennaltaehkäisee ristiriitoja. Hankehallinto on avointa ja läpinäkyvää. Päätökset tehdään ohjausryhmässä, jossa kaikki yhteistyökumppanit ja kehitettävän substanssin erityisasiantuntijoiden edustajat ovat jäsenenä.

Esitys hankkeen ohjausryhmän kokoonpanoksi

Sari Laaksonen, ETKL
Tiina Muukkonen, ETKL
Tekijätyön edustus joko ETKL tai jäsenyhdistys
Pilottiyhdistysten toiminnanjohtajat/vastuuhenkilöt
THL Barnahus, Sini Stolt tai THL väkivaltatyön koordinaattoriverkoston Jenni Krogel tai Elisa Niklander
Tampereen Yliopisto, Anu Isotalo/Päivi Honkatukia
Rahoittajan edustaja
Lasten, nuorten ja perheiden osallisuuden koordinaation edustaja
Sosiaali- ja terveysministeriön hanketta ohjaava virkamies
Alueellinen edustus pilottialueilta (kunnat, opetustoimi, hyvinvointialueet)

Onko hankkeen pääasiallisena tarkoituksena tietyn verkkopalvelun kehittäminen, tarjoaminen tai ylläpito?

Ei

5.4 Horisontaaliset periaatteet: EU:n perusoikeuskirja, YK:n vammaisyleissopimus ja sukupuolten tasa-arvo

Miten sukupuolten tasa-arvon tavoite on huomioitu hankkeen suunnitelmassa?

Hanke edistää sukupuolten tasa-arvoa puuttamalla sukupuolistuneeseen väkivaltaan ja tukemalla Istanbulin sopimuksen toimenpiteitä. Ensimmäisen tavoitteen osalta ammattilaisten tukeminen sukupuolinnormien käsittelyssä vahvistaa sukupuolten tasa-arvoa ja tasa-arvoisia seurustelusuhteita. Hanke keskittyy ammattilaisten osaamisen vahvistamiseen, jolloin myös ammattilaisten mahdolliset erilaiset sukupuolikäsitykset ja asenteet pyritään tunnistamaan ja ammattilaisia tuetaan sukupuolisensitiiviseen työotteeseen nuorten kanssa. Kehittämistoimintaan pyritään tavoittamaan eri sukupuolta olevia nuoria sekä nuoria erilaisista taustoista ja tilanteista. Työpajoihin nuoret osallistuvat luokittain, jolloin saman tiedon ja työskentelyn ääressä on kaikki luokan nuoret sukupuolesta riippumatta. Työpajassa on käytössä turvallisemman tilan periaatteet ja erilaiseen syrjintään ja kaikenlaiseen esimerkiksi sukupuoleen ja muihin ominaisuuksiin liittyvään vihapuheeseen puututaan. Nuorten kanssa tarkastellaan etuoikeuskehää sekä nuorten etuoikeuskehää (ETKL, Pesäpuu, THL 2024) erilaisten etuoikeuksien ja valta-asetelmien tunnistamiseksi.

Toisen tavoitteen toimenpiteiden seurusteluväkivaltaan puuttuminen ja väkivallan käytön katkaisemisessa tukeminen lisää sukupuolten tasa-arvoa ja ehkäisee Suomessa merkittävää tasa-arvo-ongelmaa: tyttöihin ja naisiin kohdistuvaa väkivaltaa. Seurustelun Turva10 välineen kehittämisessä huomioidaan sukupuolisensitiivisyys ja välinettä testataan eri sukupuolta olevilla nuorilla. Tukea tarjotaan nuorille sukupuolisensitiivisesti ja esim. vertaisryhmätoimintaa voidaan järjestää sukupuolen mukaan, nuoren itsemääritystä kunnioittaen. Seurustelun Turvallisille Raiteille mallin pilottiin pyritään tavoittamaan erityisesti poikia, sillä seurusteluväkivalta on sukupuolistunut ilmiö. Viestintää kohdennetaan erikseen eri sukupuolille ja muille ryhmille sen mukaan millaisia alustoja nuoret käyttävät.

Hankkeessa huomioidaan myös seksuaalisuuden ja sukupuolen moninaisuus ja ammattilaisia tuetaan sensitiivisestä käsittelemään sukupuoliin liittyviä rooleja, normeja ja niiden haitallisia vaikutuksia kaikille nuorille sukupuolesta riippumatta. Aiemmassa NVV-hankkeessa tehtyä yhteistyötä sateenkaarinuorten osallistamiseksi voidaan jatkaa esim. SETA:n verkkonuorisotola Loisten kanssa.

5.5 Horisontaaliset periaatteet: Muut EU:n perusoikeusasiakirjan mukaiset oikeudet ja periaatteet

Hakija vakuuttaa, että hankkeen suunniteltu toiminta noudattaa ainakin seuraavia EU:n perusoikeusasiakirjan mukaisia oikeuksia ja periaatteita:

Turvalliset työolot

Turvallisten työolojen tukena toimii työterveyshuollon toimintasuunnitelma, työhyvinvointisuunnitelma, varhaisen tuen toimintamalli sekä ohjeet uhkatilanteiden varalle, jotka on kirjattu omavalvontasuunnitelmaan. Työntekijöillä on säännöllinen työnohjaus sekä mahdollisuus ylimääräiseen ohjaukseen tarvittaessa.

Syrjintäkielto kaikelle syrjinnälle

Kaikissa hankkeen tilaisuuksissa on käytössä turvallisemman tilan periaatteet ja häirintäyhdyshenkilö. Hankkeen työntekijät käyvät THL:n verkkokoulutus antirasismista ja he saavat tukea sukupuolisensitiiviseen työotteeseen.

Vammaisten henkilöiden sopeutuminen yhteiskuntaan. Huomioitu erityisesti saavutettavuus työvälineiden suhteen ja esteettömyys työtilojen suhteen.

Työntekijöiden toimintarajoitteet ja saavutettavuuteen liittyvät tarpeet huomioidaan.

Henkilötietojen suoja

Henkilötietojen käsittelyyn on omavalvontasuunnitelma ja tietosuojaohjeet. Toimintaan osallistuville annetaan tietoa tietosuojasta ja asiakastietojen kirjaamisesta noudatetaan asiakastietolaki (1.1.2024).

Ympäristönsuojelu

5.6 Kestävä kehitys: Ekologinen kestävyys

Luonnonvarojen käytön kestävyys

Jonkin verran myönteistä vaikutusta

Pyritään pitämään matkustaminen mahdollisimman vähäisenä, koulutuksia ja työpajoja järjestetään myös etänä. Matkustaessa suositaan junaliikennettä ja julkisia välineitä. Hankkeen tapahtumast tuotetaan mahdollisimman ympäristöystävällisesti hyödyntäen HYY:n ympäristöohjeistusta järjestöille (2020).

Ilmastonmuutoksen aiheuttamien riskien vähentäminen

Jonkin verran myönteistä vaikutusta

: Ilmastonmuutos on keskeisimpiä huolenaiheita, jotka aiheuttavat nuorille ahdistusta. Tässä hankkeessa lisätään nuorten osallisuutta ja toimijuutta vaikeissa asioissa ja vahvistetaan nuorten hyvinvointia.

Kasvillisuus, eliöt ja luonnon monimuotoisuus

Ei myönteistä vaikutusta

Pinta- ja pohjavedet, maaperä sekä ilma (ja kasvihuonekaasujen väheneminen)

Ei myönteistä vaikutusta

Natura 2000 -ohjelman kohteet

Ei myönteistä vaikutusta

5.7 Kestävä kehitys: Taloudellinen kestävyys

Materiaalit ja jätteet

Jonkin verran myönteistä vaikutusta

Hankkeessa käytetään sähköisiä asiakirjoja ja nuorille jaettava materiaali pyritään toteuttamaan ekologisena vaihtoehtona.

Uusiutuvien energialähteiden käyttö

Ei myönteistä vaikutusta

Paikallisen elinkeinorakenteen kestävä kehittäminen

Ei myönteistä vaikutusta

Aineettomien tuotteiden ja palvelujen kehittäminen

Selvästi myönteistä vaikutusta

Hankkeessa kehitetään työpajamalli seurusteluväkivallan ehkäisyyn ja menetelmiä ja välineitä turvallisen seurustelun tukemiseen ja seurusteluväkivallan katkaisuun. Välineet ovat osittain digitaalisessa muodossa.

Liikkuminen ja logistiikka

Jonkin verran myönteistä vaikutusta

Hankkeesta vältetään tarpeetonta liikkumista ja suositaan valtakunnallisen työskentelyn osalta etätyöskentelyä.

5.8 Kestävä kehitys: Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys sekä yhdenvertaisuus

Kulttuuriympäristö

Selvästi myönteistä vaikutusta

Haitallisten rooli-odotusten vähentäminen on yksi hankkeen merkittävimmistä tehtävistä.

Ympäristöosaaminen

Ei myönteistä vaikutusta

5.9 Horisontaaliset periaatteet hankkeen pääasiallisena tavoitteena

Onko sukupuolten tasa-arvon edistäminen hankkeen pääasiallinen sisältö?

Kyllä

Onko syrjimättömyys ja yhdenvertaisuus hankkeen pääasiallinen sisältö?

Kyllä

Onko kestävä kehitys jollakin ulottuvuudella hankkeen pääasiallinen sisältö?

Ei

6 Arviot määrällisistä tavoitteista

Hakemusvaiheessa ilmoitettavat arviot määrällisistä tavoitteista

6.1 Hankkeeseen osallistuvien yritysten arvioitu lukumäärä henkilöstömäärän mukaan

Yrityksen koko	Yrityksiä, kpl
Mikroyritys	
Pieni yritys	
Keskisuuri yritys	
Suuryritys	2
Yhteensä	2

Hankkeen kohderyhmätyyppi

Hanke on tyyppiä, jossa varsinaisena kohderyhmänä: Ei ole henkilöitä

7 Kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman tiivistelmä

Täydelliset kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman taulukot sekä de minimis -tuki-ilmoitus ovat hakemuksen lopussa.

Kustannusarviota ohjaavat kustannusmallivalinnat

Kustannusmalli	Flat rate 40 % kehittäminen
Palkkakustannusten ilmoitustapa	Palkkojen yksikkökustannukset

Hankinnat ja hankkeen pysyvyys

Infrastruktuuri-investointeja tai tuotannollisia investointeja sisältävän hankkeen toiminnan tulee olla pysyvää yleisasetuksen 65 artiklaan perustuen vähintään viiden vuoden ajan viimeisen tuen maksamista koskevan päätöksen tekopäivästä. Velvollisuus yritystukilain nojalla rahoitettavissa hankkeissa pienten ja keskisuurten yritysten osalta on kolme vuotta. Koskeeko edellä kuvattu velvollisuus hankkeen toimintaa tai investoinnin kohteena olevaa omaisuutta?	
Suunnitellaanko hankkeessa kansalliset kynnsarvot ylittävien hankintojen tekemistä?	Ei

Kustannusarvion tiivistelmä

	Yhteensä €
1 Palkkakustannukset	45 029
Flat rate 40 % kehittäminen	18 012
2 Tulot (vähennetään kustannuksista)	0
Nettokustannusarvio yhteensä	63 041

Rahoitussuunnitelman tiivistelmä

	Yhteensä €	Osuus %
1 Haettava EU- ja valtion rahoitus	47 281	75,00
2 Omarahoitus: Muu julkinen rahoitus	15 760	25,00
3 Kuntarahoitus	0	0
4 Muu julkinen rahoitus	0	0
5 Yksityinen rahoitus	0	0
Rahoitussuunnitelma yhteensä	63 041	100,00

Ennakkomaksatus

Haetaanko hankkeelle ennakkomaksatusta?	Kyllä
Haettavan ennakkomaksatuksen määrä €	14 184
Tilinumero	FI93 8000 1900 4107 71
BIC	DABAFIHH

Perustele ennakkomaksatuksen tarve

Ennakkomaksatusta tarvitaan projektityöntekijän alkukuukausien palkanmaksuun ja projektin käynnistämisen kustannuksiin.

Hakemuksen käsittelyn ehdot

Tuen hakija vakuuttaa tässä hakemuksessa ja sen liitteissä antamansa tiedot oikeiksi. Lisäksi hakija vakuuttaa, että hankkeen toimenpiteet eivät kohdistu samaan tai saman tyyppiseen toimintaan, joka on siirretty toisella suuralueella sijaitsevaan toimipaikkaan siten, että työpaikkoja menetetään alkuperäisessä toimipaikassa.

Tuen hakija vakuuttaa, että sillä ei ole takaisinperintäpäätökseen perustuvaa maksamatonta täytäntöönpanokelpoista saatavaa avustuksia ja tukia myöntäville julkisyhteisöille.

Tuen myöntävällä välittävällä toimielimellä on laissa säädettyjen tiedonsaantioikeuksien perusteella oikeus tarkastaa tuen hakijaa koskevat verovelkatiedot, arvonlisäverovelvollisuutta koskevat tiedot sekä muut välttämättömät toiselta viranomaiselta tai yksityiseltä saatavat tiedot, joilla voi olla vaikutusta rahoituksen myöntämiseen.

Suostumus sähköiseen asiointiin

Hakija antaa suostumuksensa siihen, että kaikki asiakirjat koskien tätä hankehakemusta annetaan tiedoksi vain sähköisesti EURA 2021 -järjestelmässä. Tämä suostumus koskee kaikkia asiassa myöhemmin annettavia asiakirjoja, joita viranomainen tekee EURA 2021 -järjestelmässä.

Hankehakemusta ja hanketta koskevat asiakirjat ovat noudettavissa EURA 2021 -järjestelmästä.

Lainkohdat

Laki alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepoliitiikan hankkeiden rahoittamisesta (757/2021) 51 §.

Laki sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §.

Suostumus Euroopan unionin alue- ja rakennepoliitiikan ohjelman varoista rahoitettavia hankkeita koskevien tietojen julkisuuteen ja julkaisemiseen

Euroopan unionin alue- ja rakennepoliitiikan ohjelman varoista rahoitettuja hankkeita ja tuen saajia koskeva tietojen julkisuus ja julkaiseminen on lakisääteistä. Kun tuen hakija on jättänyt hanketta koskevan hakemuksen, on hän hyväksynyt hanketta ja tuen saajaa koskevien tietojen julkaisemisen. Jos tuen hakija ei hyväksy ehtoa, ei hanketta voida ottaa käsiteltäväksi.

Hakija antaa suostumuksensa sille, että hanketta ja tuen saajaa koskevat tiedot julkaistaan EU:n alue- ja rakennepoliitiikan ohjelman verkkopalvelun tietopalvelussa.

Allekirjoitukset

17.6.2024 15:55

Kaarina Marianne Latostenmaa
Toiminnanjohtaja

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti vahvasti tunnistautuneena EURA 2021 -järjestelmässä (Suomi.fi-tunnistuspalvelu)

Liitteet

Hakija on varmistanut ja vakuuttaa, että asiakirjan liitteet eivät sisällä henkilötunnuksia tai EU:n tietosuoja-asetuksen artikla 9:n mukaisia ns. erityisiä, eli arkaluonteisia henkilötietoja, kuten mm. yksittäisten henkilöiden rotuun, etniseen alkuperään, poliittiseen mielipiteeseen, uskonnolliseen vakaumukseen, ammattiliiton jäsenyyteen, geneettiseen tai biometriseen tunnistamiseen, terveyteen tai seksuaaliseen suuntautumiseen liittyviä tietoja.

Kustannusarvion liitteet

Rahoitussuunnitelman liitteet

Muut liitteet

Tiedoston nimi	Kuvaus	Salassapidon perustelu
Aiesopimus_Porin_kaupunki.pdf	Aiesopimus Porin kaupunki	
Aiesopimus_Hva_ja_Poent_uusi_allekirjoitus_kierros.pdf	Aiesopimus Hyvinvointialue	
Talouss__nt__15.11.2023_Porin_ensi- ja_turvakotiyhdistys_ry.pdf	Taloussääntö	

Tiedoston nimi	Kuvaus	Salassapidon perustelu
Bruttoty_voimakustannuksen_m__ritys.pdf	Liite 1. Bruttotyövoimakustannuksen määrittelylaskelma	